

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

37. ČÍSLO / XXIV. ROČNÍK

12 Kč • 0,60 €

18. ZÁŘÍ 2016

Z obsahu:

**Milosrdenství
nabízí důstojnost**

Katecheze

Svatého otce Františka
při generální audienci

31. srpna 2016,

náměstí Sv. Petra, Řím

- strana 2 -

**Zázrak krve svatého
Januária**

P. M. Piotrowski TChr

- strana 4 -

**Svatováclavské putování
Prahou s Palladiem země
české k počtě císaře
a krále Karla IV.**

- strana 8 -

**Charita se zapojila
do programu na pomoc
chudým**

- strana 9 -

**Suma o darech
svatého Josefa (41)**

- strana 10 -

**O genocidě Arménů
Michael Hesemann**

- strana 11 -

**Papež František ke
genocidě Arménů**

- strana 13 -

Louis Finson (1580/1585-1617): Sv. Januarius

Milosrdenství nabízí důstojnost (srov. Mt 9,20-22)

Katecheze Svatého otce Františka při generální audienci

31. srpna 2016, náměstí Sv. Petra, Řím

Drazí bratři a sestry, dobrý den! Evangelium, které jsme slyšeli, nám představuje postavu, která vyniká svojí vírou i odvahou. Jde o ženu, kterou Ježíš uzdravil z krvotoku (srov. Mt 9,20-22). Když procházela mezi zástupem, přistoupila ze zadu k Ježíši, aby se dotkla šňapce jeho šatů. „Řekla si totiž: »Jestli se dotknu jen jeho šatů, budu uzdravena.«“ (v. 21) Jaká víra! Jakou víru měla tato žena! Uvažuje tak, protože ji ožívuje veliká víra a naděje, a se špetkou chytrosti pak uskutečňuje, co má na srdci. Přání, aby ji Ježíš uzdravil, bylo tak silné, že ji přimělo přestoupit předpisy stanovené mojžíšským zákonem. Tato ubohá žena byla totiž mnoho

let nejenom nemocná, ale byla považována za nečistou, protože byla postižena krvotokem (srov. Lv 15,19-30). Proto byla vyloučena z liturgického života, manželského života i z normálních vztahů k bližním. Evangelista Marek dodává, že se radila s mnoha lékaři, vynaložila mnoho peněz na léčení a snášela bolestné kúry, ale bylo jí čím dál hůř. Tato žena byla společností odepsaná. Je důležité vzít do úvahy tuto její situaci, že totiž byla odepsaná, abychom pochopili rozpoložení její mysli. Pocítí, že Ježíš ji může vysvobodit z této nemoci i marginalizace a zostuzení, ve kterých dlouhé roky žila. Jedním slovem: ví, cítí, že ji Ježíš může *zachránit*.

Tento případ vyjevuje způsob, jakým byla nezdědka žena vnímána a představována. Všichni – i v křesťanských komunitách – se musíme mít na pozoru před takovým pojetím, které hledí na ženu s předsudky a podezřeními, jež poškozují její nedotknutelnou důstojnost. Jsou to právě evangelia, která vracejí pravdu a přivádějí k osvobozujícímu pohledu. Ježíš obdivoval víru této ženy, které se všichni vyhýbali, a proměnil její naději ve spásu. Neznáme její jméno, ale těch pár slov, kterými evangelia popisují její setkání s Ježíšem, vykreslují postoj víry, který je schopen obnovit pravdu

Pokračování na str. 7

Křesťanská víra v dějinách národů. Tak bychom mohli poněkud symbolicky nazvat hlavní téma tohoto čísla Světla. Ať už jde o český národ, nebo arménský lid, či starověké Římany...

Začínáme ve 4. století, v době kruté pronásledování křesťanů v Římské říši. Svatý Januáriu je dodnes zázračným svědkem, že Ježíš Kristus – Ten, který prolil svoji krev za spásu lidských duší – žije i dnes uprostřed nás. (str. 4-6) Je to znamení naděje, která neuhasne až do konce pozemského věku. A je na katolických křesťanech, aby byli jejími hlasitými zvěstovateli, a to především svým životem, jehož pevnými základy jsou Ježíšovo učení a důvěrný, láskyplný vztah s Trojjediným Bohem skrze svátosti a modlitbu. To všechno víme, stále to opakujeme, ale zde opravdu platí: „Opakování je matka moudrosti.“ Nejen mediální hluk kolem nás je schopen přehlušit i jasný hlas svědomí, které pro svůj zdravý růst potřebuje ticho a pokorné spočinutí v Boží náruči.

Nemusíme však chodit příliš daleko, abychom viděli, jak je život národa zdravě ovlivněn křesťanstvím – anebo

Editorial

negativně, když dochází k odpadu od křesťanství. Stačí se ohlédnout do dějin našeho národa. Chceme-li být zodpovědnými – a Bohem jsme k tomu povoláni – za spásu nejen své duše, ale i duší jiných, pak je zřejmé, že modlitba za vlastní národ, za vlast a její státníky a politiky je první a jednoduchou formou naplnění tohoto vpravdě křesťanského poslání. Proto i podpora již tradičního Svatováclavského putování Prahou (str. 8-9), aspoň duchovní, není-li možná fyzická účast, je téměř nezbytnou nutností v době, kdy se národy hroutí jeden za druhým. Žádný národ nepřežije dlouhodobě bez víry v Trojjediného Boha!

Dějiny však znají i případy, kdy došlo ke genocidě křesťanských národů, jak o tom svědčí v poslední době tolikrát probírané téma genocidy Arménů. (str. 11-13) Logicky vyvstává otázka: Proč to Bůh dopustil? Odpověď poznáme až na věčnosti. V každém případě by žádný křesťan neměl na podobné

historické momenty zapomínat, měl by je mít stále na paměti jako varování, že satan nikdy nespí a je mu dovoleno po nějaký čas zkoušet Boží věrné na hranici života a smrti. (srov. Job 1,6-12; Zj 13. kap.; Zj 20,3) V dějinných souvislostech pak lze hledat i poučení, jak správně rozlišovat znamení doby, zvláště když se historie opakuje... Zažíváme stále: Krev mučedníků pro Ježíše je semenem nových křesťanů!

Obraťme tedy v těchto dnech svou mysl opět blíže k našemu národu právě s ohledem na dějiny křesťanů celého světa. A modleme se, aby duchovní obnova každého z nás jednotlivě, ale i celého národa přinesla hojný užitek pro spásu duší všech našich současníků, ba i generací, které přijdou po nás. Vynaložme veškeré úsilí pro to, aby Bůh dopřál lidstvu ještě mnoho lidských pokolení, kdy Ho budou lidé chválit a oslavovat, milovat a žít čistý život v lásce k Němu, jenž je Dárce života a Pánem veškerenstva! Ať se tak stane i na přímluvu svatého Václava, patrona české země – prosme stále, nejen o slavnosti tohoto světce...

Daniel Dehner

Tato neděle má být pro tebe důležitým mezníkem. Udělej si čas a potřebný klid, abys ve světle Duchy Svatého provedl důkladný audit. Pozorně a soustředěně si přečti posvátné texty, protože tě Pán dnes k sobě volá nikoliv jako svědka či pozorovatele, nýbrž proto, abys složil účty ze svého správcovství.

Zaskočilo tě takové předvolání? Nezapomněl jsi uprostřed přemíry všech možných aktivit na své správcovství? Správce je člověk, kterému byly svěřeny velké hodnoty, ale nikoliv proto, aby je vlastnil, nýbrž aby zaručil, že budou sloužit právě k tomu, k čemu jsou určeny. Udělej si proto inventuru všeho, co ti bylo svěřeno: patří sem všechno, dokonce i ty sám, všechno, co jsi a co máš, co víš, co umíš, v co věříš, spolu s nedozírným množstvím Božích milostí a darů. Toto všechno však není určeno pouze pro tebe. Roste počet těch, kteří si stěžují, že se jim nedostává toho, co jim Bůh posílá **skrze tebe**. Navíc Pán spoléhá na tebe nejen jako na zprostředkovatele, ale právem očekává, že to, co ti svěřil, *nezakopeš a neukryješ do země*, ale že tento neocenitelný kapitál budeš dále rozmnožovat a tak *vyzískáš další*⁽¹⁾. Ale jestliže ztrácíš ze zřetele, co všechno spravuješ, jestliže ani nemyslíš na to, že jsi jeho správcem, nenazývá tě Pán oprávněně *služebníkem špatným a líným*?⁽²⁾

Je svrchovaný čas, aby ses probudil ze své pohodlnosti. Tvůj Pán si přeče zaslouží, abys pro něho pracoval s plným nasazením. Nebo ti snad jsou lhotejné ztráty, které v jeho království vznikají také tvou nedbalostí a liknavostí?

Podívej se kolem sebe na *syny tohoto světa*. Všimni si dobře, s jakým zaujetím, s jak neúnavnou horlivostí a vynalézavostí se starají o svůj mamon ti, kteří mu slouží. Vůbec jim nejde z mysli. Čím více mají, tím více ještě chtějí mít. I jejich na odiv stavěná štědrost není nic jiného než vypočítavost, od které očekávají, jak se jim to vrátí. Věnují tomu své nejlepší vlastnosti a všechny čas. Je tvoje angažovanost pro Boží království srovnatelná s jejich pracovitostí?

Ježíš ti je dává za příklad ovšem jen proto, že je to velmi názorná ukáзка, jak se člověk může zasvětit tomu, čemu se věnuje. Ale ihned tě upozorňuje, že není možné, abys současně *sloužil Bohu i mamonu*. Jsou to dva zcela protichůd-

Boží bohatství

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.

né světy. Ta neslučitelnost spočívá v tom, že v každém z nich směřují dobra a statky opačným směrem. Službu *mamonu* ti výstižně představuje prorok Ámos. Tady se dar vynalézavosti a podnikavosti snaží *zmenšovat míru a zvyšovat cenu, prodávat i to nejhorší obilí*. Synové tohoto světa si *stavějí stále větší stodoly, protože hromadí poklady pro sebe*⁽³⁾.

V Božím království teče bohatství opačným směrem. Tady se neshromažďuje, ale rozděluje. Nebeský Hospodář potřebuje takové správce, kteří by mu pomáhali zprostředkovat jeho hmotné i duchovní poklady bezplatně a bezúročně těm, kteří je potřebují, rozdávat štědře z jeho nevyčerpatelné hojnosti: *Vzhůru, všichni, kdo žízníte, pojdte k vodám, i ten, kdo peníze nemá. Pojdte, kupujte a jezte, kupujte bez peněz a bez placení víno a mléko!*⁽⁴⁾ To je smyslem tvého správcovství, které zatím tak liknavě vykonáváš ke škodě těch, kteří žízní po pravdě a spravedlnosti, i ke škodě Hospodářova dobrého jména, protože jeho bezmezná štědrost nepřichází v potřebnou známost. Kolik je to lidí, kteří ještě nepoznali, že *On chce, aby se všichni zachránili a došli k poznání pravdy!*

Co ti tedy zbývá, nevěrný správce, který se *stydíš zebat a bojíš se těžké práce*? Necháš se zahanbit těmi, kteří se do úmuru pachtí za svým mamonem? Nemeškej ani na chvíli a vyprav se vyhledávat všechny Pánovy služebníky, kteří strádají pod tíží dluhů. Jen on ví, kolik z těchto dluhů jsou ve skutečnosti tvoje dluhy. Zapoj všechny svůj důmysl, všechnu svou podnikavost, využij Hospodářovu velkodušnou štědrost, abys dlužníkům pomohl umořit jejich těžké břemeno. Jde o víc než o dlužníky. Je mnoho těch, kterým se vede ještě hůře, protože úpí v nejrůznějším otroctví a stále nic nevědí o tom, že *Ježíš se vydal za všechny a zaplatil za ně výkupné*. Nemáš kolem sebe ubožáky, co nepoznali Ježíše, *který slabého pozvedá z prachu, ze smetiště povyšuje chudého, aby ho posadil vedle knížete*? Copak jsi už zapomněl, kdo

Liturgická čtení

1. čtení – Am 8,4-7

Slyšte to vy, kteří šlapete po nuzném, utlačujete chudáky země! Říkáte: „Když už bude po slavnosti novoluní, abychom mohli prodávat obilí, kdypak již bude po sobotě, abychom mohli otevřít sýpky, zmenšovat míru, zvyšovat cenu, užívat podvodných vah, chudáka kupovat za peníze, nuzáka za pár opánků? I nejhorší obilí prodáme.“ Při chloubě Jakubově Hospodin přísahal: „Navěky nezapomenu na žádný jejich skutek!“

2. čtení – 1 Tim 2,1-8

První věc, ke které vybízím, je tato: ať se konají modlitby prosebné, přímlyvné i děkonné za všechny lidi, za krále a všechny, kdo mají moc, abychom mohli vést život pokojný a klidný, v opravdové zbožnosti a počestnosti. Tak je to dobré a milé Bohu, našemu spasiteli. On chce, aby se všichni lidé zachránili a došli k poznání pravdy. Je totiž jenom jediný Bůh a jenom jediný prostředník mezi Bohem a lidmi: člověk Kristus Ježíš, který vydal sám sebe jako výkupné za všechny. To bylo zjeveno ve svůj čas; a já jsem byl ustanoven za hlasatele toho a za apoštola – to mluvím pravdu a nelžu – za učitele víry a pravdy mezi pohany. Přeji si tedy toto: všude se mají muži modlit tak, že budou zvedat čisté ruce bez hněvu a sváru.

Evangelium – Lk 16,1-13

Ježíš řekl svým učedníkům: „Byl jeden bohatý člověk a ten měl správce, kterého

Dokončení na str. 7

našel tebe? Že jsi také jeden z těch, které on pozvedl?

Přestaň se založenými rukama kritizovat zkaženost světa, shromáždí své bratry, aby bez ustání *s čistými rukama, bez hněvu a hádání konali modlitby prosebné, přímlyvné a děkonné za všechny lidi i za ty, kteří zaujímají odpovědné postavení, abychom začali vést život pokojný a klidný, ve zbožnosti a počestnosti*.

Tak se to líbí Bohu, našemu Spasiteli!

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ srov. Mt 25,14-30; ⁽²⁾ srov. *tamtéž*;

⁽³⁾ srov. Lk 12,16-21; ⁽⁴⁾ Iz 55,1

Zázrak krve svatého Januária

Svatý Januarius zemřel mučednickou smrtí roku 305 v Pozzuoli u Neapole. Od těch časů se zpřítomňuje zázračné znamení proměny sražené krve světce v pulsující krev žijícího člověka. Co nám Bůh chce říci tímto znamením?

Svatému Januáriu sfáli hlavu v roce 305 v Pozzuoli u Neapole, poblíž vulkánu Solfatara. Zemřel mučednickou smrtí, poněvadž se nechtěl zříci své víry v Ježíše Krista. První historicky doložená zpráva popisující zázrak krve svatého Januária pochází ze 17. srpna 1389. Od těch dob máme bohatou dokumentaci svědčící o tom, že se každého roku, až do našich časů, opakuje zázračné znamení proměny sražené krve v tekutinu, která – jak tvrdí odborníci – se stává pulsující krví žijícího člověka. Tato tajemná proměna nastupuje nejčastěji třikrát do roka: v sobotu před první květnovou nedělí, 19. září – výroční den umučení svatého Januária, a 16. prosince – v den jeho patronátního svátku. Kronika vedená katedrálními kanovníky obsahuje podrobné zprávy o těchto událostech. Z dlouhodobých pozorování vyplývá, že 19. září se proměna sraženiny v tekutou krev uskutečňuje pravidelně pokaždé a okamžitě. Avšak jiné termíny nemají totéž pravidlo: Byly dny, kdy se sraženina krve proměnila v tekutinu během jediné chvíle, zatímco jindy na to bylo třeba dlouho čekat, byly ale i takové dny, kdy se krev nerozpustila vůbec. Krev svatého Januária je uchovávána v relikviáři, v němž se nacházejí dvě starodávné skleněné ampulky. Větší, v eliptické podobě, je naplněna krví na 75 %, zatímco menší má formu cylindru a obsahuje nevelké množství krve. Podle odborníků obě ampulky pocházejí ze 4. století.

Výzva pro vědu

Ten neobvyklý jev „oživení“ krve svatého Januária je pro současnou vědu výzvou. Vědci stojí před velikou záhadou i tajemstvím, které nedokáží vysvětlit ani objasnit. Sražená lidská krev, již odvážná křesťanka naplnila ampulky během popravy svatého Januária 19. září 305, náhle přechází do stavu tekutého. Svědkové této události mohou pozorovat, jak krev mění svou barvu, viskozitu a také hmotnost a objem. Výskyt tohoto neuvěřitelného

zjevu není závislý na uvedených datech, přítomnosti lidí nebo na teplotě. Změna konzistence krve z pevné na tekutou probíhá stejně tak, když je teplota v katedrále 5 °C, jako když je 32 °C. Událost nezávisí na psychickém napětí lidí shromážděných k modlitbě. Krev mučedníka se rozpouští v přítomnosti davu stejně tak, jako když tam je pouze několik lidí, a rovněž tehdy, když tam nikdo není. Stávalo se také, že po otevření pancéřové pokladnice, v níž je relikviář uschováván, bylo zjištěno, že krev už je ve stavu tekutém. Tak tedy zjev přecházení krve svatého Januária ze sraženého stavu do tekutého nezávisí na lidském chtění, teplotě nebo jiných vnějších činitelích. Kupříkladu v roce 1976 byly relikvie krve svatého Januária po osm dní vystaveny ke zhlédnutí pro veřejnost. Přes řadu dní intenzivní modlitby a maximálního psychického napětí davu věřících se zázrak „oživení“ krve svatého Januária vůbec neudál.

Vědci, odborníci v oboru fyziky i hematologie, shodně tvrdí, že fakt přetrvávání krve od roku 305 do našich časů ve stavu morfologicky nezměněném, a také jev proměny suché krve ve stav tekutý při změně jejího objemu a hmotnosti,

Svatý Januarius

jakož i její návrat do stavu prvotní podoby jsou pro vědu velikou záhadou a není možné to na vědeckém základě vysvětlit. Veškeré laboratorní pokusy snažící se tento jev vyložit skončily neúspěchem. Současná věda nedokáže přijít s žádným objasněním tohoto fenoménu.

Občas sražená krev svatého Januária během svého přechodu do stavu tekutého zvětšuje natolik svůj objem, že vyplňuje celou ampulku. Jindy se zase krev sráží a zmenšuje svůj objem. Vědce šokuje i skutečnost, že se tehdy mění i hmotnost celé krve. Změně podléhá také její barva – od zářivé po temnou nebo špinavě žlutou červeň. Doba přechodu krve z původního stavu na tekutý je zcela nepředvídatelná. Stává se, že probíhá v okamžiku, jindy zas ten proces trvá několik minut, hodin nebo celý den. Podobně se to stává v době, kdy krev prochází procesem zpětného tuhnutí. Veškeré tyto jevy se odehrávají navzdory všem fyzikálním zákonům.

Vědecká zkoumání

Krev svatého Januária byla podrobená několikerému vědeckému zkoumání! Poprvé – v září roku 1902 – zkoumali ampulku s krví prof. Raffaele Ianuario a dr. Gennaro Sperindeo spektroskopicky. Nemohli ampulky otevřít, poněvadž nádoby jsou zapečetěné mastixem čili živicí z pistáciového stromu. Po dlouhé době mastix ztvrdne jako kámen a do nitra ampulek by bylo možné se dostat jen po rozbití skla.

Světceva krev byla 22. září 1902 ještě ve stavu tekutém. To vědcům umožnilo provést spektroskopii tekutiny nacházející se v ampulkách. Zkoumání ukázalo, že máme co do činění s lidskou krví.

Na prosbu kardinála Michele Giordana provedla na podzim roku 1988 skupina vědců pod vedením známého prof. Piera Luigiho Baimy Bolloneho z Turínského univerzity výzkum krve svatého Januária za pomoci spektroskopie. Potvrdila zmíněné výsledky průzkumu z roku 1902. Spektrografická analýza ampulek s krví prokázala, že v nádobkách se nachází hemoglobin, a že tedy máme co do činění s opravdovou, tepennou, čistou lidskou krví, která se chová tak jako tepenná krev živého člověka. Tím byla naprosto odmítnuta hypotéza, že ve středověku do krve

► svatého Januária dodali nějakou substancí, která jev jejího rozpouštění a tuhnutí způsobuje. Z vědeckého hlediska není možné objasnit fenomén přecházení krve ze stavu sraženiny do stavu tekutého a jejího opětovného tuhnutí; tím spíše není možné odpovědět na otázku, proč se onen tajemný jev opakuje každého roku po tolik staletí. Kdyby krev svatého Januária normálně podléhala zákonům přírody, tak by se už dávno úplně rozložila a změnila se v prach.

Italský vědec Gastone Lambertini došel po mnohaletém bádání k závěru: „Zákon zachování energie, pravidla, která řídí želatínování a rozpouštění koloidů, teorie stárnutí organických koloidů, biologické experimenty týkající se tuhnutí plazmy – to všechno potvrzuje, že substance uctívaná po mnoho století je výzvou pro přírodní zákony a pro každý pokus o objasnění, který nepřipouští nadpřirozené Boží působení. Krev svatého Januária je sraženina, která žije a která dýchá. Je znamením života věčného i zmrtvýchvstání.“

Svědék zmrtvýchvstalého Ježíše

Svatý Januáriuš byl jedním z mnoha tisíců mučedníků, kteří dali život za Krista v době pronásledování křesťanů za císaře Diokleciána. Narodil se kolem roku 270 a v mladém věku se stal biskupem v Beneventu. V historických zdrojích je dobře zdokumentovaný popis mučednictví svatého Januária v Pozzuoli 19. září 305. Bohužel máme velmi slabě dochované odkazy na jeho život a působení. Víme, že se v roce 305 mladý biskup Januáriuš vydal z Beneventa na apoštolskou cestu po různých místech v Kampánii. V této oblasti žila už početná křesťanská společenství, která potřebovala posílit ve víře v době strašlivého pronásledování. Víme, že tam dříve nějaký čas pobývali svatý Petr i svatý Pavel. Svatý Petr připlul do Pozzuoli v roce 42, když cestoval do Říma. Ze Skutků apoštolů (28,13–14) se dovídáme, že se v roce 61 svatý Pavel dostal do Pozzuoli a přebýval tam několik dní v křesťanském společenství.

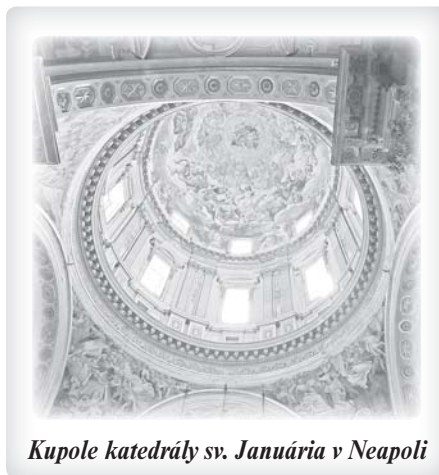
K mučednictví svatého Januária došlo v čase vrcholného pronásledování křesťanů v době panování císaře Diokleciána. O osm let později, v roce 313, vydal císař Konstantin dekret povolující křesťanům náboženskou svobodu. V roce 305 však

Kardinál Crescenzio Sepe, metropolita neapolský, ukazuje věřícím ampulku s krví sv. Januária. Zřetelně je vidět, že původní sraženina se nachází ve stavu tekutém.

za víru v Krista hrozil trest smrti, jemuž bylo možné uniknout obětováním kadidla pohanským bůžkům.

Neobvykle rychlé rozšiřování křesťanství na přelomu 3. a 4. století Diokleciána znepokojilo. Za jeho vlády ve 120 provinciích římského impéria žilo několik milionů křesťanů; tehdy bylo už 1800 biskupských sídel. Mezi rokem 303 a 304 vydal Dioklecián několik nařízení, jimiž přikázal zničit všechny křesťanské kostely a svaté knihy. Přikázal uvěznit a přinutit k odpadlictví kněze a biskupy a křesťany zbavit všech civilních práv. To bylo jedno z nejhorších pronásledování křesťanů. K uniknutí smrti stačilo veřejně zapálit kadidlo na počest římských bůžků a božství imperátora jako znamení naprostého podřízení se jeho vládě. Každý, kdo

Kupole katedrály sv. Januária v Neapoli

to učinil, dostal takzvaný *libellus*, čili něco na způsob osvědčení, že je občanem loajálním vůči vládě, majícím správné náboženské názory. Kdo z křesťanů odmítl zapálit bůžkům kadidlo, byl okamžitě odsouzen k trestu smrti.

Před vykonáním rozsudku byli odsouzení podrobeni mučení bičováním. Usmrcovali je stětím nebo ukřižováním, čtvrcením těla nebo upálením, také je nechali rozsápat divokými zvířaty během zápasů v cirkusové aréně. Obvykle rodinám těla nevydávali, ale házeli je do řek nebo dávali sežrat divokým psům. Menší počet křesťanů, kteří unikli smrti, posílali na Sardinii, kde pracovali jako otroci v dolech.

Z historických pramenů víme, že se v září roku 305 biskup Januáriuš z Beneventa spolu s jáhnem Festem a lektorem Desideriem vydali do Pozzuoli, aby povzbudili ve víře početné společenství horoucích vyznavačů Krista. Příchozí se zastavili u jáhna Sosia, kde v skrytu vyučovali místní křesťany. Za několik dní o té skutečnosti jakýsi udavač informoval soudce Drakoncia. Ten vydal okamžitý příkaz zavřít biskupa a jeho pomocníky, ale vojákům se podařilo chytit a zavřít do vězení jenom jáhna Sosia. Když se biskup Januáriuš dozvěděl o jeho uvěznění, vydali se spolu s Festem a Desideriem k místnímu úřadu s žádostí, aby nevinně uvězněného jáhna propustili. Tehdy je uvěznili všechny. Během výslechu přiznal biskup Januáriuš, že věří v Ježíše Krista, pravého Boha, který se stal pravým člověkem, aby nás zachránil. Soudce Drakoncius biskupovi hrozil smrtí a chtěl ho přinutit, aby se víry v Krista zřekl tím, že složí oběť kadidla římským bohům. Biskup Januáriuš to rozhodně odmítl, tvrdil, že hodlá raději zemřít, než zradit zmrtvýchvstalého Pána, který je jediným zdrojem štěstí a života věčného. Řekl: „Díky sjednocení s Kristem se nebojím přijmout všechna utrpení, která mi jsou lidé schopni uložit.“ Jménem svým a jménem uvězněných spolupracovníků tvrdil, že jsou všichni připraveni zemřít mučednickou smrtí. Soudce ještě jednou vězňům nabídl okamžité propuštění s podmínkou, že vykonají gesto složení oběti kadidla na počest božskosti imperátora. Biskup Januáriuš na to odpověděl: „My vzdáváme každý den chválu našemu všemohoucímu Pánu

Ježíši Kristu, a ne vašim bůžkům.“ Tehdy soudce vynesl rozsudek smrti – roztrhání vězňů divokou zvěří během zápasů v amfiteátru. Poněvadž chtěl na vykonání rozsudku osobně dohlédnout a zápasů se nemohl účastnit, rozhodl, že poprava zadržovaných bude uskutečněna jejich stěm. Před provedením trestu smrti svatý Januarius klekl a pronesl krátkou modlitbu: „Pane Bože Všemohoucí, do Tvých rukou odevzdávám svého ducha.“ Zavázali mu oči a on s velkým pokojem dovolil, aby kat vykonal rozsudek. Jistá odvážná a zbožná křesťanka po useknutí hlavy svatému Januáriovi sebrala do dvou flakonů krev tryskající z mučednickovy rány. Od toho času obyvatelé Neapole a okolí považují svatého Januária za svého hlavního patrona. Skrze jeho přímlyvy uskutečňuje zmrtychvstalý Ježíš velká znamení a zázraky. Každý rok se opakuje „oživení“ krve svatého mučedníka, ale také, jak potvrzují kroniky, všechny, kteří se s důvěrou utíkají k jeho nekonečnému milosrdenství v modlitbě a ve svátostech pokání a Eucharistie, uvolňuje z moci zlých duchů a léčí veškeré nemoci duše i těla.

Znamení přítomnosti Zmrtychvstalého

Každý rok začínají hlavní oslavy ke cti svatého Januária 18. září, o vigílii výročí jeho mučednictví. Před katedrálou v Neapoli se hromadí davy lidí. Na počátku celonočního modlitebního bdění jsou zapalovány takzvané pochodné víry. Dalšího dne brzy ráno jde neapolský kardinál-kněz v procesí do kaple, kde je uchovávána krev svatého Januária. Po modlitbě otevírá sejf a vyjímá relikviář s krví svatého Januária, která se nejčastěji v tu dobu stává tekutou. Na povrchu kr-

*Kaple, v níž jsou přechovávány
ostatky sv. Januária*

*Antické osarium (kostnice) s
nápísem informujícím, že se uprostřed
nacházejí ostatky svatého Januária*

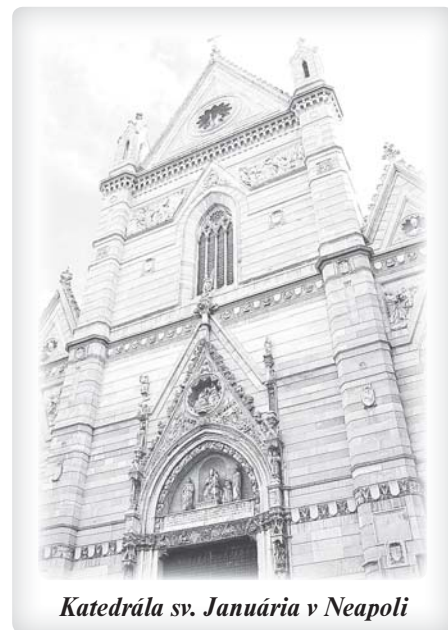
ve se tehdy objevují puchýřky, což svědčí o tom, že se krev tajemným způsobem dostává do stavu „varu“. Kardinál nese ampulky s krví a ukazuje je shromážděným lidem. V tom okamžiku asi 10 000 věřících radostně tleská. Obvykle krev zůstane v tekutém stavu ještě po dalších osm dní. Během té doby se lidé vroucně modlí, přistupují ke svátosti smíření a účastní se Eucharistie. Nejdůležitější událostí však není „zázrak krve“, ale osobní setkání se zmrtychvstalým Kristem v tajemství Eucharistie.

Neapolský arcibiskup Corrado kardinál Ursi řekl, že fenomén „ožívování se“ krve svatého Januária je bezprostředně spojen se skutečností Kristova zmrtychvstání. Je to neobyčejné znamení Božího působení, kterým Pán Bůh zve lidi k obrácení. Toto napsal kardinál Ursi v roce 1972: „Pán Bůh využívá proměnu sražené krve mučedníka na krev žijícího člověka, aby nám dal na vědomí, že Kristus vstal z mrtvých a je s námi, že jeho krev, která dává věčný život, je stále živá a pulsuje v křesťanech, kteří zůstávají ve stavu milosti posvěcující. Proč by zmrtychvstalý Kristus k nám dnes nemohl promlouvat skrze mučednickou krev svatého Januária, aby nás zval k obrácení a k víře v jeho reálnou přítomnost v Eucharistii?“ Pán Ježíš nám touží dát účast v plnosti svého zmrtychvstalého života, a proto nás vybízí k nenávisti k hříchu, k povstání z každého pádu ve svátosti smíření, abychom stále měli čisté srdce a setrvali ve stavu milosti posvěcující. Protože jenom lidé čistého srdce jsou blahoslavení čili šťastní a jenom oni budou vidět Boha (srov. Mt 5,8).

„Zázrak krve“ svatého Januária je také znamením ukazujícím na existenci života věčného, které vyzývá k přijetí prav-

dy o zmrtychvstalém Kristu a pravdy o zmrtychvstání těl všech lidí v den paruzie čili posledního soudu, během kterého půjdou „ti, kteří konali dobro, pro vzkříšení k životu, ti, kteří konali zlo, pro vzkříšení k soudu“ (Jan 5,29). Zázrak krve svatého Januária je rovněž znamením vyzývajícím k živé víře ve skutečnou přítomnost zmrtychvstalého Pána v Eucharistii. Ježíš nám říká: „Já jsem ten chléb živý, jenž sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude živ navěky. (...) ...nebudete-li jíst tělo Syna člověka a nebudete-li pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den.“ (Jan 6,51.53-54) Toto je poslední význam tohoto neobyčejného znamení, jakým je zázrak krve svatého Januária – povzbudit nás k živé víře ve skutečnou přítomnost zmrtychvstalého Krista v Eucharistii a v život věčný.

Když děkujeme Ježíši Kristu za „zázrak krve“ svatého Januária, který má prohloubit naši víru a vyzvat nás k obrácení,

Katedrála sv. Januária v Neapoli

pomodleme se slovy starobylého hymnu, který se zpívá během trvání tohoto mimořádného znamení: „Všemohoucí Bože v Trojici Svaté Jediný, děkujeme Ti, žes nám dal tohoto velikého svatého. Svatý Januárie, rytíři Ježíše Krista, posiluj naši víru v jeho zmrtychvstání a ve skutečnou přítomnost v Eucharistii a dej světlo víry všem, kteří nevěří! Amen.“

Z Milujcie sie! 3/2013 přeložila -vv-

Milosrdenství nabízí důstojnost - dokončení katecheze Svatého otce ze str. 2

a velikost důstojnosti každého člověka. Setkání s Kristem otevírá každému, muži i ženě všech míst a všech dob, cestu osvobození a spásy.

Matoušovo evangelium praví, že jakmile se žena dotkla jeho šatů, „Ježíš se obrátil, uviděl ji“ a promluvil k ní. Jak už bylo řečeno, žena v důsledku svého postavení jednala ve skrytu, za Ježíšovými zády. Trochu se bála, aby nebyla spatřena, protože byla odepsána. Ježíš jí však spatří a svým pohledem jí nic nevyčítá, neříká jí: „Odejdi, jsi odepsaná! Jsi nečistá, jdi pryč!“ Nikoli. Nic nevyčítá. Ježíšův pohled je shovívavý a něžný. Ví, co se stalo, a snaží se s ní osobně setkat, což si ostatně žena sama přála. To znamená, že Ježíš jí nejenom přijímá, ale považuje ji za hodnou tohoto setkání až do té míry, že jí věnuje svou pozornost a promluví k ní.

Ústřední pasáž vyprávění obsahuje **tříkrát** výraz znamenající **uzdravení** či **záchranu**. „Řekla si: »Jestli se dotknu jen jeho šatů, budu **uzdravena**.« Ježíš se obrátil, a když ji uviděl, řekl: »Buď dobré mysli, dcero. Tvá víra tě **zachránila**.« A od té chvíle byla ta žena **zdravá**.“ (vv. 21–22) Oslovení „buď dobré mysli, dcero,“ je výrazem veškerého Božího milosrdenství k této osobě a ke každému, kdo je marginalizován. Kolikrát se cítíme vnitřně odepsaní kvůli svým hříchům, kterých jsme se tolikrát, tolikrát dopustili... A Pán nám říká: „Buď dobré mysli! Pojď! Pro mne nejsi vydeděncem, odepsaný člověk. Odvahu, dcero. Ty jsi dcera nebo syn.“ A toto

je moment milosti, moment odpuštění, moment inkluze do Ježíšova života, do života církve. Je to moment milosrdenství. Dnes nám všem, hříšníkům, ať už jsme velcí či malí hříšníci, ale všichni jimi jsme, Pán říká nám všem: „Buď dobré mysli, pojď! Už nejsi vydeděný, nejsi

marginalizovaná. Odpouštím ti a objímám tě.“ Takové je Boží milosrdenství. Musíme mít odvahu jít k Němu, žádat odpuštění svých hříchů a ubírat se dál. Odvážně jako ona žena. „Uzdravení“ má tady mnoho významů. Především je to navrácení zdraví; potom osvobození od společenských a náboženských diskriminací; pak uskutečnění naděje, kterou si nesla v srdci, spolu s odstraněním strachu a sklíčenosti; a nakonec, když je osvobozena od nutnosti jednat ve skrytu, je navrácena komunitě. Tato poslední věc je důležitá. Marginalizovaný člověk jedná vždycky ve skrytu, vícekrát anebo

celý život. Pomysleme na tehdejší malomocné, na dnešní bezdomovce..., pomysleme na hříšníky, nás hříšníky. Stále děláme něco ve skrytu, máme potřebu dělat něco ve skrytu, protože se stydíme za to, čím jsme... A Ježíš nás od toho osvobozuje a pozvedá nás: „Vstaň a jdi!“ Jak nás Bůh stvořil. Bůh nás stvořil na nohou, nikoli v poniženosti. Ježíš obdaruje úplným uzdravením, spásou, která znovu zasazuje život této ženy do sféry Boží lásky a současně ji obnovuje v plné její důstojnosti.

Zkrátka nikoli plášť dal spásu ženě, která se jej dotkla, nýbrž **Ježíšovo slovo přijaté vírou** je schopné poskytnout útěchu, uzdravit a obnovit ve vztahu k Bohu a jeho lidu. Ježíš je jediným pramenem požehnání, který dává všem lidem spásu, a víra je základní dispozicí k jejímu přijetí. Ježíš svým plně slitovným jednáním opět ukazuje církvi cestu, kterou je třeba se ubírat vstříc každému člověku, aby každý mohl být uzdraven na těle i na duchu a znovu nabýt důstojnosti Božích dětí.

*Přeložil Milan Glaser,
Česká sekce Rádia Vatikán*

Spolek Una Voce zve na **přednášku**
PhDr. Radomíra Malého
„Krvavé pronásledování katolíků
během posledních 200 let“,
která se koná ve čtvrtek 29. září
v 17 hod. v kapitulní síni minoritského
kláštera v Brně, Minoritská 1.

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

obvinili, že prý zpronevěruje jeho majetek. Zavolal ho a řekl mu: ‚Co to o tobě slyším? Slož účty ze svého správcovství! Správcem už dál být nemůžeš.‘ Správce si řekl: ‚Co si počnu, když mě můj pán zbavuje správcovství? Kopat neumím, žebrat se stydím. Už vím, co udělám, aby mě lidé přijali k sobě do domu, až budu zbaven správcovství.‘ Zavolal si dlužníky svého pána, každého zvlášť, a zeptal se prvního: ‚Kolik jsi mému pánovi dlužen?‘ Odpověděl: ‚Sto

věder oleje.‘ Řekl mu: ‚Tady máš svůj úpis, honem si sedni a napiš padesát.‘ Pak se zeptal druhého: ‚Kolik ty jsi dlužen?‘ Odpověděl: ‚Sto korců pšenice.‘ Řekl mu: ‚Tady máš svůj úpis a napiš osmdesát.‘ Pán pochválil nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Děti tohoto světa jsou totiž k sobě navzájem prozíravější než děti světla. A já vám říkám: Ziskávejte si přátele z nespravedlivého mamonu, abyste – až ho nebude – byli přijati do příbytků věčných.

Kdo je věrný v maličkosti, je věrný i ve velké věci, a kdo je v maličkosti nepoctivý, je nepoctivý i ve velké věci. Jestliže jste tedy nebyli věrni v nespravedlivém mamonu, kdo vám svěří pravé bohatství? Jestliže jste nebyli věrni v cizím, kdo vám dá, co je vaše?

Žádný služebník nemůže sloužit dvěma pánům. Buď jednoho bude zanedbávat a druhého milovat, nebo se bude prvního držet a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.“

Svatováclavské putování Prahou s Palladiem země české k poctě císaře a krále Karla IV.

Procesí za pokoj a požehnání české zemi a městu Praze

VDen české státnosti a o svátku sv. Václava, v jubilejním roce 700. výročí narození Karla IV., císaře římského a krále českého, si připomínáme, že český národ a jeho státnost byly po staletí utvářeny duchovními hodnotami křesťanské víry, k nimž patří mír a pokoj. Od počátku české státnosti je česká zem vedena moudrymi a zbožnými panovníky sv. Ludmilou a sv. Václavem k víře v Boha a svěřována do ochranné péče Matky Boží. Lid této země po staletí ctil ochranný štít Panny Marie, Palladium země české, aby našel ochranu v nesnázích života a posilu k šíření lásky a pokoje. Čeští panovníci, zvláště Karel IV., jako velký ctitel hlavního národního patrona sv. Václava, rozhovořovali víru v Krista a úctu k Panně Marii, aby se pod jejich ochranou požehnaně rozvíjela Praha a stala se poutním místem a duchovním centrem celé říše jako předobraz nebeského Jeruzaléma. Díky těmto duchovním hodnotám náš národ dosáhl mimořádného společenského a duchovního významu a stal se důležitou součástí států Evropy. Za toto duchovní dědictví víry a křesťanských hodnot máme nejen děkovat, ale máme křesťanskou tradici našeho národa zodpovědně uchovávat a rozvíjet. Zvěstování víry a šíření lásky a pokoje bylo spojeno s velkými oběťmi mnoha osobností, které své svědectví stvrdily mučednickou smrtí. Prolitá krev českých svatých mučedníků se stala setbou pro nové hlasatele radostné zvěsti a šířitele pokoje v českém národě a ochránce křesťanského dědictví v naší zemi, zvláště v tomto čase ohrožení bezpečí a pokojného soužití.

Moudrá a zbožná kněžna Ludmila, která na moravském Velehradě přijala svatý křest z rukou arcibiskupa Metoděje společně se svým mužem knížetem Bořivodem, přinesla do Prahy a Čech křesťanskou víru, jejímž symbolem se stal kovový reliéf Panny Marie zvaný Palladium. Po její mučednické smrti jej zdědil její vnuk Václav, který měl Palladium s sebou při válečném tažení, a díky tomu přešel kr-

veprolití a dosáhl smíru bez boje. Kníže Václav své dílo šíření lásky a pokoje stvrdil mučednickou smrtí, když byl 28. září roku 929 zavražděn svým bratrem Boleslavem ve Staré Boleslavi. Když byl mariánský reliéf mimořádně objeven, byl na tom místě zbudován chrám zasvěcený Panně Marii, ve kterém byl tento reliéf cten jako ochranný štít – Palladium země české.

Na posvátné místo přicházeli z celé země nejen prostí poutníci k uctění Palladia, aby hledali ochranu v nesnázích života a posilu k šíření lásky a pokoje, ale i češ-

MODLITBA ZA NÁROD

Bože, Otče nás všech, děkujeme Ti za Čechy, Moravu a Slezsko – naši krásnou a úrodnou vlast. Děkujeme Ti, žeš nám ji po staletí pomáhal chránit proti nepřátelům vnějším i škůdcům vnitřním. Prosíme Tě, dej nám i dnes potřebné vůdčí osobnosti všude, kde chybí. Dej všem dětem otce, matku a spořádaný domov a veď nás, abychom žili ve vzájemném porozumění a každý na svém místě po vzoru svatého knížete Václava zodpovědně konal svůj úkol. Staň se tak skrze Krista, našeho Pána. Amen.

ti panovníci, zvláště pak král český Karel IV., který získáváním posvátných relikvií svatých mučedníků budoval Prahu jako posvátné a poutní místo a jako duchovní centrum říše. Rozhovořoval úctu k českým světcům, aby se pod jejich ochranou požehnaně rozvíjela Praha a vzkvétala celá země. Kdykoliv se národ vzdaloval víře a úctě ke svým patronům, nastával mravní a duchovní úpadek.

V odkazu zakladatelů české státnosti sv. Ludmily a sv. Václava a všech českých svatých mučedníků a patronů a k poctě Otce vlasti, krále a císaře Karla IV., chceme navázat na poutní tradici utvářenou Karlem IV. a putovat posvátnými místy Prahy na místa mučedníků, abychom jejich uctěním a smírnou modlitbou odvrátili znesvěcení a zesvětštění posvátných míst a vyprosili prohloubení víry a obrácení národa. Chceme kráčet ve šlépějích zbožného pokorného poutníka a moudrého vládce, Otce vlasti Karla IV., a přinášet požehnání a pokoj lidem dobré vůle a zvěstovat víru, naději a lásku do všech končin naší země.

Během procesí chceme vykonat zastavení na místech státních institucí a vyprošovat požehnání představitelům státu na všech stupních: prezident – parlament – magistrát, dle výzvy Pisma svatého: „*Modlete se za všecken lid a všechny, kdo mají moc, aby mohli dobře vládnout, aby milovali svůj lid, sloužili mu a byli pokorní.*“ Tímto způsobem chceme vyjádřit spoluúčast věřících občanů na zajištění a vytváření obecného – společenského dobra, k němuž patří mír a pokoj jako nezbytná podmínka pokojného soužití všech občanů bez rozdílu náboženského vyznání a politického přesvědčení. Chceme se po vzoru mučedníků a zbožných a moudrých vládců snažit o to, aby se i naše oběti a modlitby staly semenem nových křesťanů, kteří křesťanským životem a hodnotami přetvářejí naši zem v království lásky a pokoje.

*P. ThDr. Jiří Koniček, organizátor
a duchovní doprovod procesí*

Svatováclavské putování Prahou s Palladiem země české

k počtě císaře a krále Karla IV.

Procesí za pokoj a požehnání zemi české a městu Praze
PRAHA, DNE 27. 9. 2016, 13.00 – 17.00 hodin

PRŮBĚH A PROGRAM PROCESÍ:

13.00 – 13.45 hodin

Zahájení: Pražský hrad – kostel Všech svatých – mše svatá ke cti sv. Václava za pokoj a požehnání zemi české (celebruje P. Mgr. Libor Bulín, probošt kolegiátní kapituly sv. Kosmy a Damiána ve Staré Boleslavi)

13.45 – 14.00 hodin

Průvod: kostel Všech svatých – Svatojiršský klášter – modlitba u hrobu sv. Ludmily – požehnání k putování – katedrála sv. Víta – Svatováclavská kaple

14.00 – 14.15 hodin

Zastavení: Katedrála sv. Víta – uctění relikvií světců – modlitba za císaře a krále Karla IV., panovníky českého státu a za prezidenta České republiky, Svatováclavská kaple – uctění sv. Václava – převzetí Palladia země české

14.15 – 15.00 hodin

Průvod: Pražský hrad – Nerudova ul. – Malostranské nám.

15.00 – 15.15 hodin

Zastavení: kostel sv. Mikuláše na Malé Straně – modlitba za poslance Parlamentu České republiky

15.20 – 15.30 hodin

Zastavení u Poslanecké sněmovny – požehnání Palladiem země české v kapli Poslanecké sněmovny – Malostranské náměstí

ORGANIZÁTOŘI POUTĚ:

Hnutí obnovy duchovních tradic, z.s.
a Kolegiátní kapitula sv. Kosmy a Damiána ve Staré Boleslavi.

ORGANIZÁTOR A DOPROVOD POUTNÍKŮ:

P. ThDr. Jiří Koniček, konjir@seznam.cz.

15.30 – 15.45 hodin

Průvod: kostel sv. Mikuláše – Karlův most – modlitba u sochy sv. Jana Nepomuckého – Křižovnické nám. – pocta císaři Karlu IV.

15.45 – 16.00 hodin

Zastavení: kostel křižovníků – modlitba na místě sloupu sv. Václava, na místě zázraku při převozu těla sv. Václava

16.00 – 16.15 hodin

Průvod: Křižovnické nám. – Křižovnická ul. – Platněřská ul. – Mariánské nám. – modlitba za zastupitele a město Prahu – Staroměstské nám.

16.15 – 16.20 hodin

Zastavení: Staroměstské náměstí – smírná modlitba na místě stržení Mariánského sloupu – průvod: do chrámu Matky Boží před Týnem

16.20 – 16.30 hodin

Zastavení: chrám Matky Boží před Týnem – uctění milostného obrazu Panny Marie Rynecké – Palladia města Prahy

16.30 – 17.00 hodin

Průvod: Staroměstské nám. – ul. Železná – ul. Rytířská – ul. Na Můstku – Václavské nám. – sousoší sv. Václava – ukončení průvodu

17.00 – 17.30 hodin

Účast na akci: Svatováclavské duchovní zastavení pod sochou sv. Václava – požehnání Palladiem země české (předsedá kardinál Dominik Duka OP, arcibiskup pražský, primas český)

CHARITA SE ZAPOJILA DO PROGRAMU NA POMOC CHUDÝM

Charita ČR na území celé republiky přispívá k realizaci aktivit z operačního programu Ministerstva práce a sociálních věcí (financovaný z FEAD) na pomoc nemajetným. Lidé v nouzi již mohou dostávat potraviny a další základní potřeby.

Potravinové a hygienické balíčky pro ty nejchudší na okraji naší společnosti mají distribuovat ve svých regionech jednotlivé místní Charity či další neziskové organizace, které pomohou také odbornou radou. Tyto balíčky obsahují trvanlivé potraviny (konzervy, těstoviny, sušené mléko, olej) a hygienické potřeby či potřeby související s péčí o děti (mýdlo, šampón, pleny, vlhčené ubrousky...). Mají být k vyzvednutí na výdejních místech jednotlivých Charit až do února 2017 vesměs tam, kde potřebným v nouzi už pomáhají – zejména v azylových domech, kontaktních a nízkoprahových centrech atd. S potravinovou a materiální pomocí Charity nabídnou také poradenskou pomoc při řešení obtížných situací.

Program Ministerstva práce a sociálních věcí je financovaný z Fondu evropské pomoci nejchudším osobám (FEAD – Fund for European Aid to the most Deprived). Česká republika má v programovém období 2014+ možnost z tohoto fondu získat až 23,3 milionů EUR.

Více informací o projektu na webu Charity ČR www.charita.cz.

Počet lidí žijících u nás pod hranicí chudoby bohužel roste; Arcidiecézní charita Praha uvádí, že s chudobou a životem na ubytovnách či na ulici se u nás potýká zhruba sto tisíc lidí. Další statisíce žijí bez možnosti tvorby finanční rezervy pro nenadálé situace; stačí nečekaný výdaj a propadnou se do zadlužení, z něhož pro ně není snadná cesta ven.

Zdroj: TS ČBK, 10. 8. 2016

Suma o darech svatého Josefa (41)

DRUHÁ ČÁST

Kapitola XII: Dar mnohých andělských zjevení (Druhá část)

Třetí tvrzení⁽¹⁾ je toto: Božská pravda se dá dávat poznávat lidské mysli sedmi způsoby: jako osvěčující, jako usvědčující, jako volající, jako trestající, jako zdokonalující, jako naplňující radostí a jako povyšující nad obecný stav poutníků⁽²⁾ čili zbožšťující.

Nyní tyto způsoby jednotlivě vysvětlíme, třebaže to bude obtížné. Pravdu osvěčující popisuje svatý Augustin ve čtvrté knize svého díla *O Trojici*, když praví: „Někteří moudří světa dokázali pronikavostí své mysli pozvednout se nad všechno tvorstvo a jistým způsobem částečně dosáhnout světla nezměnitelné pravdy.“⁽³⁾ Toto světlo přivádí k dokonalosti přirozené síly a rozněcuje lásku k poznanému Bohu. Avšak tato láska zůstává v hranicích přirozenosti.

Pravda jako usvědčující⁽⁴⁾ je poznávána těmi, kteří vědí, že člověk byl ve dvojím stavu. První stav byl stav původní spravedlnosti, druhý stav padlé přirozenosti s ubohostmi, které zde pocítujeme jako důsledek dědičného hříchu. Tuto pravdu filosofové neznali, i když by se jim bezpochyby zjevila, kdyby chtěli věřit. A toto je stav židů žijících pod Mojžíšovým zákonem.

Pravda jako volající je ta, která je přijímána v hlase proroků, Krista a apoštolů těmi, kdo se dusí v radostech a starostech tohoto světa.

Pravda jako očišťující, a to především od dědičného hříchu, je ta, kterou nejprve působí křesť a pak ostatní svátosti církve. Světlo nebeské milosti, které v člověku plodí poznání připodobňující Bohu, jej zdokonaluje vnitřně i zevně.

Pravda naplňující radostí je pravda kontemplující, o níž se praví v knize *O duši a duchu*, jež je připisována svatému Augustinovi: „Světlem duše je Bůh s hojností své sladkosti. Dobrem těla je svět s lidskou radostí. Avšak svět je vnější a Bůh je vnitřní. Nic není vnitřnější než Bůh a nic přítomnější než on. On je nade vším. Když se vracíme z tohoto světa k Bohu, jako bychom se vraceli odsud vzhůru, musíme přecházet k Bohu skrze nás, tj. vstoupit do sebe samých: avšak nejenom vstoupit do sebe, nýbrž jakýmsi nevýslovným vstupem sebe samé překročit. Ten, kdo vstupuje do svého nitra a vnitřně se proniká, sebe samého překračuje a odtud vystupuje k Bohu. Tímto způsobem jsme osvobozeni a činíme své srdce usebraným a obráceným k věčným radostem nebo alespoň odvráceným od nedovolených a marných myšlenek, takže někdy můžeme paprskem

svého uvažování spočinout ve světle. Je to světlo našeho srdce, kdy ono kontemplaní svého Boha a je skrze něho touto jeho kontemplaní lahodně osvěžováno. Je vždy sladké po něm toužit, jeho chválit a milovat a je to také vždy lahodné. Nic se totiž nejeví tak vynikající vzhledem k blaženému životu než to, když se někdo uzavírá tělesným touhám a smyslům, staví se mimo tělo a svět, obrací se do sebe samého, odcizuje se žádostem smrtelníků a hovoří jen se sebou a Bohem.“⁽⁵⁾ Tolik sv. Augustin.

Konečně pravda povyšující nad obecný stav lidí je ta, kterou mysl lidí, ať v těle nebo mimo tělo, dosahuje anděly, Boha či božské věci poznáním, jež se jim svou formou podobá. Toto poznání se mnohým způsobem dělí, jak to uvidíme v následujícím tvrzení.

Je třeba mít na paměti, že řečených sedm stupňů božské pravdy je vzájemně uspořádáno jako druhy čísla, u nichž poslední obsahují všechny nižší.⁽⁶⁾

(Pokračování)

Z latinského originálu
„*Summa de donis Sancti Ioseph*“
(*Romae: ex Typographia polyglotta
Sacrae Congregationis
de Propaganda Fide, 1887*)
přeložil fr. Štěpán Maria Filip OP

Poznámky:

- ⁽¹⁾ I. Isolani v úvodní části této kapitoly své Sumy hovořil o tom, že v daru mnohých andělských zjevení, kterých se dostalo sv. Josefovi, je především obsaženo dvoji: Nejprve je to poznání Boha, k němuž lidská mysl povstává účinněji, dostane-li se jí daru andělského vidění, a pak jsou to důsledky tohoto častého andělského zjevení. O onom poznání Boha píše následně na základě dokázání různých tvrzení. Minule tak byla probrána dvě první tvrzení, dnes bude pojednáno o tvrzení dalším. [pozn. překl.]
- ⁽²⁾ Tento výraz „poutník“ (*viator*) stojí v protikladu s výrazem „nazíratel“ (*comprehensor*): Zatímco druhý výraz označuje toho, kdo již dospěl do nebeské vlasti a nazírá na Boha tvář v tvář, první výraz je označením toho, kdo zatím tímto životem do nebeské vlasti putuje. [pozn. překl.]
- ⁽³⁾ *De Trinitate*, l. IV, cap. 15. In: *PL* 42, sl. 901–902.
- ⁽⁴⁾ Totiž usvědčující z hříchu. [pozn. překl.]
- ⁽⁵⁾ Sv. AUGUSTIN: *De spiritu et anima*, cap. 14. In: *PL* 40, sl. 791.
- ⁽⁶⁾ Tedy jako např. sedmička obsahuje šestku, pětku, čtyřku, trojku, dvojku a jedničku. [pozn. překl.]

DĚTI JAKO SMRTONOSNÝ NÁSTROJ BOKO HARAM

Zločinecká banda Boko Haram zastiřující se islámem unáší děti a nezletilé, aby je indoktrinovala a dělala z nich smrtonosné nástroje násilných akcí proti bezbrannému obyvatelstvu. Během posledních tří let unesla více než 10 000 dětí, které pak bitím, hladem a podáváním návykových látek převychovává, aby zabíjely lidi. Reportáž o tom přinesl americký list *Wall Street Journal* podle údajů nigerijských institucí a lidskoprávní organizace *Human Watch Rights*. Zveřejněná čísla ukazují, že počet unesených a indoktrinovaných dětí, nucených přijímat zvrácený džihádismus zmíněné bandy, roste rok od roku. Jsou používány při ozbrojených výpadech jako útočníci, zvědové nebo jako kamikadze. Některé z dě-

ti, kterým se podařilo dostat na svobodu, dosvědčují, že byly pravidelně bity, musely se dívat na popravy svých vrstevníků a bylo jim vtloukáno, že mají zabít vlastní rodiče. Jen tak prý se dostanou do ráje, vypráví Samiyu, jedno z těchto dětí, které odtamtud vyvázly. Jiný nezletilý jménem Abudakar, jehož úkolem bylo hlídat unesené děti mladší čtyř let, sdělil na stránkách amerického deníku, že dětem jsou promítána indoktrinační videa a musejí si hrát na sebevražedné atentáčníky. „Děti se tím baví, ale je to příprava na skutečné akce,“ říká Abudakar, kterému se z tábora zmíněné zločinecké organizace také podařilo utéci.

Zdroj: www.radiovaticana.cz, 15. 8. 2016

O genocidě Arménů

Z úvodu k následujícímu článku:

Sto let po událostech z let 1915/16 existují stále ještě dvě verze o tom, co se tenkrát stalo. Skoro všichni nezávislí historikové souhlasí se schválenou rezolucí z roku 1997 „Mezinárodního sdružení badatelů genocid“, podle níž se při masakrech na Arménech a jiných křesťanech v Osmanské říši a při nucených pochodech smrti do syrské pouště jednalo o genocidu (vyvražďování národa). A 22 států, a dokonce Evropský parlament ve svých závěrech z let 1987 a 2001 uznaly jednání Turků proti Arménům oficiálně jako „vyvražďování národa“. [...]

Podle turecké literatury docházelo v letech 1915/16 v nejhorším případě k válečně nutnému přesídlení Arménů, k čemuž dávaly podnět revoluční pikle a kolaborace s nepřátelským Ruskem. Ačkoliv si dali veškerou námahu, aby se za daných okolností jistě dostali ke svému cíli, přišlo prý přepady loupeživých Kurdů, hladem a nákazami o život 300 000 z nich. Nad smutnými vedlejšími škodami vyslovil Arménům politování dokonce [turecký] prezident Erdogan v dubnu 2014.

V posledních dvou letech jsem vyhodnotil více než 2000 stran dosud neuveřejněných dokumentů umístěných v tajném archivu Vatikánu k událostem z let 1915/16, které tam byly vedeny pod titulem „Pronásledování Arménů“. Tomuto doposud nepovšimnutému pokladu zdrojů vděčíme nejenom za dodatečné informace, nýbrž za úplně nový pohled, který snad bude moci dát objasnění o opravdové povaze těchto strašlivých událostí.

Michael Heseemann

JAKOU ZPRÁVU NÁM PODÁVAJÍ DOKUMENTY Z Vatikánského archivu o genocidě Arménů

Existoval plán na zničení nemuslimských menšin

Existují zřetelné odkazy na to, že násilné „řešení arménské otázky“ bylo plánováno už roky před začátkem 1. světové války. Válka poskytla zřejmě jenom vítanou a možná dlouho hledanou záminku pro provedení plánovaných opatření.

Výzkum ideologie, která stála za radikálním křídlem původně spíše různorodého mladotureckého hnutí, dává první náznak. Své kořeny má strana „Jednota a pokrok“ (*İttihat ve Terakki*, krátce: *İttihat*) v Paříži 19. století, kde studovali někteří mladí Turci ze zámožných rodin a přišli do kontaktu s tehdejšími proudy evropské filosofie. Na jedné straně byli nadšeni ideály Francouzské revoluce, na druhé straně ale také tenkrát nastupujícím nacionalismem. Onen „integrální nacionalismus“, jak jej učil Charles Maurras, propagoval silný stát se stejnorodým národnostním složením a s jednotným státním náboženstvím. Z něho vzešel v Evropě fašismus. Slabost Osmanské

říše, která byla posměšně nazývána jako „nemocný muž u Bosporu“, odvozovali turečtí příznivci Maurrasovi od různorodosti mnohonárodního státu. Odpadnutí balkánských provincií v následujících letech, jejichž křesťanské menšiny se v povstáních osvobodily, podporovány ze zahraničí, je posílilo v jejich názoru na svět: Budoucí Turecko musí patřit jenom Turkům, které bude spojovat sunnitský islám jako státní náboženství. Pro etnické a náboženské menšiny nebylo v této vizi žádné místo.

Vyslanec Spojených států amerických Henry Morgenthau hlásil 16. července 1915 do Washingtonu: „Zdá se, že tady probíhá program zničení jedné rasy – pod záminkou, že prý to jsou opatření proti vzpouře.“ Turecký ministr vnitra Talaat Bey se vyjádřil německému spolupracovníkovi vyslanectví Johannu Mordtmannovi, jak tento do Berlína hlásil, že „bez ohledu na úmysly vlády, která využívá světové války k tomu, aby se svými vnitřními nepřáteli – domácími křesťany všech vyznání – důkladně se vypořádala, aniž by

se nechala rušit diplomatickými intervencemi ze zahraničí.“

Toto zhodnocení situace se táhne také jako červená nit vatikánskými dokumenty. „Arménie bez Arménů – to je plán osmanské vlády,“ podává 30. července 1915 zprávu papeži Benediktu XV. generální opat řádu mechitaristů Msgr Ghiurekian. O „díle Mladoturků, povzbuzených podporou Němců“ mluví arménsko-katolický arcibiskup z Chalcedonu, Msgr Peter Kojunian, ve svém dopisu papeži Benediktu XV. z 3. září 1915: „K hrůzám současné války, které tak otřásly otcovským srdcem Vaší Svatosti, patří naposled masakr Arménů v Turecku, který byl nařízen tureckou vládou a z větší části byl už proveden. (...) Je to systematické ničení Arménů v Turecku.“

Superior kapucínského řádu v Erzurumu, rakouský kněz Norbert Hofer, psal v říjnu 1915 do Vatikánu: „Potrestání arménské národnosti (za údajné vzpoury) je pouze záminka svobodnozednářské turecké vlády, aby všechny křesťanské prvky v zemi mohly být beztrestně zničeny.“ A jeho krajan a řádový spolubratr, rakouský kapucínský misionář Michael Liebl přinesl v Samsunu zprávu: „Nikoliv Arméni, nýbrž křesťané byli (k smrti) odsouzeni na jedné tajné konferenci Mladoturků před 5 nebo 6 lety v Thessalonice.“⁽¹⁾

Nebylo to žádné přesídlování, nýbrž vyvražďování národa

Podrobné zprávy očitých svědků, které leží ve vatikánském archivu, nedávají žádných pochyb o tom, že Turkům nešlo o pokud možno bezkonfliktní přesídlení části obyvatelstva z oblasti bojů, ale šlo o jejich zničení. Tak hlásil apoštolský delegát v Konstantinopoli Msgr Angelo M. Dolci dne 20. srpna 1915 do Říma: „Je nemožné učinit si představu o tom, co se děje ve vnitrozemí země. Veškeré arménské obyvatelstvo je systematicky nejbrutálnější způsobem vyháněno ze svých měst a vesnic a zavlčeno na neznámá místa. Někdy dovolují tyto nešťastníky, staré, nemocné, děti a jejich nejnutnější potřeby dopravovat na kárách. Většinou ale musí všichni tito ubozí lidé ve větších skupinách zvládat cestu pěšky vyschlou krajinou, kde mnozí z nich nacházejí smrt úplným vyčerpáním, utrpením a strádáním všeho druhu. Jiným dávají doprovod ozbrojenými

► eskortami pod záminkou, aby je bránili, ale bohužel se stává tento doprovod často největším nebezpečím pro deportované. Ve skutečnosti bylo totiž mnoho karavan, jakmile přišly do odlehlých krajin, svými vůdci (četníky) masakrováno.“ Jenom asi 20 % deportovaných došlo do svého cíle, do koncentračního tábora v syrské poušti. Tam se spoléhali nejprve na přirozené decimování hladem a nákazami, potom pořádali další masakry nebo pochody smrti v poušti. Maximálně 3 % deportovaných přežilo následující rok (1916).

P. Norbert Hofer, z Rakouska pocházející superior kapucínů v Erzurumu, cituje v jedné zprávě rakouského kněze D. Dunkla, který v Aleppu zažil, v jakém stavu byly Arménky, jež byly odklizeny až na okraj syrské poutě: „Běžně přišly do Aleppa jenom ženy. Protože muži umírali už dříve buďto pro své utrpení, nebo byli masakrováni. Ve dvoře jednoho »Khans« (karavansaraje)⁽²⁾ blízko Aleppa je viděl (P. Dunkl) sedět na holé zemi, uprostřed svých výkalů, mnoho stovek žen, mezi nimi mnoho matek se svými už mrtvými nebo ještě žijícími dětmi na prsou. Všechny byly v apatickém stavu nebo krátce před smrtí. Jedna protestantská diakonka – která se pokoušela všemi prostředky mírnit utrpení nešťastných žen – vyprávěla, že denně musela odnášet asi dvacet mrtvol ze shora uvedeného dvora. Jedna katolická řeholnice, která krátce předtím přišla do Aleppa, vyprávěla, že byla se šesti dalšími sestrami vykázána z Tokatu. Musely se všechny vysvléct a tak, úplně nahé, vykonat cestu trvající více než týden

až do Aleppa. Pět jejich sester z doprovodu cestou zemřelo, padlo za oběť vyčerpání a mučení, které musely snášet. Jedna v blízkosti města Aleppa zešlela a utopila se v řece. Vypravěčce se podařilo zmocnit se oděvu jedné mrtvolky ležící na silnici, obléci se a uprchnout do města, kde byla přijata jinými řeholnicemi, které přišly dříve.“

Ještě horší podmínky byly v samotných přeplněných koncentračních táborech. O těch vyprávěl P. Dunkl: „Tyto koncentrační tábory byly cítit už z dálky nesnesitelným zápachem rozkládajících se mrtvol a odpadků. Počítal jsem na statisíce, kteří ... sem byli deportováni a tam hlídáni.“

Celkový počet obětí se podle vatikánských dokumentů odhaduje na více než milion. Zpráva arménsko-katolického patriarchátu vydaná v únoru 1916 uvažuje o „téměř 1 000 000“ obětí, ale to bylo ještě před masakry v syrské poušti, během kterých kapucín P. Michael Liebl 30. září 1917 konstatoval, že: „Z 2,3 milionů Arménů žijících v Turecku bylo Turky vyhlazeno 1,5 milionu.“ Dnes vychází podle seriózního výzkumu 1,5 milionu mrtvých v arménocidě.

Vatikánská diplomacie a papežské protesty byly neúspěšné

Když 24. dubna 1915 bylo zatčeno v Konstantinopoli 870 arménských intelektuálů a hodnostářů a deportováno do vnitrozemí, považoval to Msgre Dolci ještě za politické opatření. Teprve až přišly zprávy z vnitrozemí, že také ženy, děti a staří lidé byli stejně postiženi těmito

opatřeními, stal se aktivním. Nejprve prosil o milost pro katolické Armény. Věděl, že se na ně nemůže vztahovat turecká výtka kolaborace s Rusy. Nic je nespojovalo s ortodoxní velmocí. Kvůli své loajalitě k osmanskému státu a vzhledem ke své nechuti vůči všem nacionalistickým snahám byli dávno neoblíbeni i u ortodoxních Arménů. Přesto Dolciho první oznámení osmanskému velkovezírovi začátkem července 1915 zůstalo bez odpovědi.

Situace se stala akutní, když koncem srpna hrozila deportace 7000 arménských katolíků z Ankary. Byla to největší s Římem spojená farnost v zemi. Prvních 1500 mužů bylo zatčeno 27. srpna 1915 a posláno na cestu do vyhnanství. Společně s německým a rakouským vyslancem intervenoval Msgre Dolci u ministra vnitra Talaata Beye, odpovědného za ona opatření. V přítomnosti diplomatů telegrafoval tento ministr rozkaz, aby katolíky ušetřili, příslušnému provinčnímu guvernérovi. Apoštolský delegát nemohl tušit, že Talaat toto „omilostnění“ o den později odvolal. O týden později následovala deportace žen a dětí, jejichž jediným „privilegiem“ bylo, že mohli část cesty za drahé peníze vykonat v dobytých vagonch bagdádské dráhy. Už se nikdy nevrátily zpátky do své vlasti.

Dne 10. září poslal papež Benedikt XV. osobní dopis osmanské hlavě státu, sultánu Mehmedu V.: „Bylo nám sděleno, že obyvatelstvo celých vesnic a měst bylo donuceno opustit své domy a za velkých bolestí a nevýslovného utrpení usídleno na dalekých sběrných místech, kde kromě

Michael Hesemann s kopiemi dopisů od kardinála Hartmanna říšskému kancléři

Papež František ke genocidě Arménů

Papež František se k vyvraždění Arménů vyjádřil již mnohokrát. Snad nejvýrazněji při liturgii o neděli Božího milosrdenství se zvláštní účastí křesťanů arménského obřadu. Na začátku téměř tříhodinové liturgie nejprve papež František oslovil přítomné:

„Při různých příležitostech jsem nazval dnešní dobu dobou války, rozkouskované třetí světové války, během níž jsme denně svědky brutálních zločinů, krvavých masakrů a šílenství zkázy. I dnes bohužel slyšíme dušený a opomíjený křik mnoha našich bezbranných bratří a sester, kteří jsou kvůli svojí víře v Krista nebo svojí etnické příslušnosti veřejně a surově zabíjeni – podřezávání, křížování a za živa upalování – anebo nuceni odcházet ze své vlasti. Také dnes prožíváme určitý druh genocidy zapříčiněný všeobecnou a kolektivní lhostejností, spolumným mlčením Kaina, který prohlašuje: »Co je mi do toho?«, »Copak jsem já hlídačem svého bratra?« (Gn 4,9; Homilie, Redipuglia 13. září 2014)

Naše lidstvo zažilo v minulém století tři velké, neslychané tragédie: první je obecně nazývána »první genocidou 20. století« (Společné prohlášení Jana Pavla II. a Karekina II., Ečmiadzin, 27. září 2001) a postihla váš arménský lid – první křesťanský národ – a dále katolické i pravoslavné Syřany, Asyřany, Chaldejce a Řeky. Byli zabiti biskupové, kněží, řeholníci, ženy, muži, staří, a dokonce i děti a bezbranní nemocní. Další dvě byly spáchány nacismem a stalinismem. V době nedávné to bylo masové vyvražďování v Kambodži, Rwandě, Burundi a Bosně. Zdá se, že lidstvo nedokáže zastavit prolévání nevinné krve. Zdá se, že nadšení, které se objevilo na konci druhé světové války, se vytrácí a mizí. Zdá se, že lidská rodina odmítá poučení z vlastních pochybení zapříčiněných zákonem teroru; a tak se dodnes usiluje o odstraňování bližních s pomocí některých a za spolumného mlčení jiných, kteří přihlížejí. Ještě jsme se nenaučili, že »válka je šílenstvím, zbytečným masakrem« (srov. Homilie, Redipuglia 13. září 2014).

Drazí Arméni, dnes si připomínáme se srdcem proniknutým bolestí, ale pl-

ným naděje ve Zmrtvýchvstalého Pána, sto let od oné tragické události, nezměrného a šíleného vyhlazování, které tak krutě dopadlo na vaše předky. Je nutností, ba povinností připomínat si je, protože neuchovávali se tato památka, znamená to, že zlo udržuje tuto ránu stále otevřenou; zastírat nebo popírat zlo je totéž, jako nechat krváčet ránu bez ošetření!

(Následují pozdravy.)

V pevné jistotě, že zlo nikdy nepochází od Boha, který je nekonečně Dobrý, a zakořenění ve víře prohlašujeme, že krutost nemůže být nikdy prisuzována Božímu působení a navíc absolutně nesmí v jeho svatém Jménu hledat jakékoli ospravedlnění. Prožijme společně tuto bohoslužbu a mějme zraky upřeny na Zmrtvýchvstalého Ježíše Krista, Přemožitele smrti a zla.“

Evangelium bylo proneseno arménsky a papež František ve své homilii mimo jiné řekl:

„Tragickými událostmi lidských dějin jsme někdy zdrceni a ptáme se: Proč? Lidská zloba může ve světě otevřít propast, obrovskou prázdnotu zbavenou lásky, zbavenou dobra, zbavenou života. Tehdy se ptáme: Jak zaplnit tuto propast? My to nedokážeme. Jedině Bůh může zaplnit tuto prázdnotu, kterou zlo vytváří v našich srdcích a v našich dějinách. Ježíš, učiněný člověk zabíjený na kříži, zaplňuje propast hříchu hlubinou svého milosrdenství. Svatý Bernard se ve svém komentáři k Písni Písni (Promluva 61, 3-5, Opera omnia 2,150-151) zastavuje právě nad tajemstvím Pánových ran a užívá silné a smělé výrazy, jejichž připomenutí nám dnes může přinést užitek. Říká, že »tělesnými ranami se projevuje tajemná Kristova láska, vyjevuje se obrovské tajemství lásky a ukazují se útroby milosrdenství našeho Boha«. Bratři a sestry, toto je cesta, kterou nám Bůh otevřel, abychom konečně vyšli z otroctví zla a smrti a vstoupili do země života a pokoje. Touto Cestou je On, Ukřižovaný a Zmrtvýchvstalý Ježíš, a jsou to zvláště jeho rány plné milosrdenství.“

Zdroj: www.radiovaticana.cz

► psychické šikany musí snášet také nejstrašnější strádání, největší nouzi, a dokonce útrapy hladu,“ napsal papež a prosil sultána o milost pro ty mnohé nevinné, ať jsou jakéhokoliv vyznání. Papežská výzva byla uveřejněna, současně poprosil o podporu císaře rakouského a německého. Přesto to trvalo celých šest týdnů a vyžadovalo intervenci německého vyslance, než byl apoštolský delegát vůbec přijat sultánem, aby papežský list předal. Za další čtyři týdny přišla odpověď. Je žel „nemožné, rozlišit mezi mírumilovnými a buřičskými elementy“, tvrdil Mehmed V. Pomalu pochopil také Msgre Dolci, že byl oklamán. Slib Turků, že do Vánoc umožní návrat alespoň arménským katolíkům, se ukázal jako nepravdivý. Benedikt XV. už neměl žádné pochyby, že „nešťastný arménský národ byl přiveden skoro k úplnému zničení“ – tak se praví doslovně v jednom prohlášení před konzistory 6. prosince 1915. Až do konce roku, jak zjistil Msgre Dolci, bylo už povražděno okolo milionu ortodoxních Arménů, mezi nimi 48 biskupů a 4500 kněží. Katolíci ztratili 5 biskupů, 140 kněží, 42 řeholníků a 85 000 věřících – celých 87 % své obce.

Vražďení pokračovalo nerušeně dále. Dne 18. června 1916 přišla do Vatikánu další zpráva arménského katolického patriarchy, který oznamoval ztroskotání diplomacie: „Projekt zničení arménského národa v Turecku je stále v plném chodu. (...) Exilovaní Arméni jsou stejně jako dříve hnáni do pouště a tam oloupeni o všechny prostředky nutné k životu. Hybnou žalostně hladem, nákazami a extrémním klimatem. (...) Je jisté, že osmanská vláda se rozhodla odstranit křesťanství z Turecka dříve, než skončí světová válka. A toto všechno se děje před tváří křesťanského světa.“

*Z Der Fels 6/2015 přeložil -mp-
(Redakčně upraveno)*

Michael Hesemann je historik a bádá od roku 2008 ve vatikánském tajném archivu. Jeho kniha „Völkermord an den Armeniern“ byla vydána koncem února 2015 v nakladatelství Herbig-Verlag v Mnichově. Český kniha dosud nevyšla.

Poznámky:

(1) Dnešní Soluň. [pozn. red.]

(2) Orientální hostinec umístěný u hlavních silnic, který sloužil k zotavení pro karavany. [pozn. red.]

Pondělí 19. 9. 2016

6:05 Útulek svatého Juana Diega 6:20 BET LECHEM – vnitřní domov (40. díl): Jiří Dušek – Šest čísel, která tvoří vesmír 6:35 Sekce pro mládež ČBK 7:00 Bol som mimo: Branislav Škripek 8:15 Klauzura 8:40 Missio magazin: Září 2016 9:45 V pohorách po horách (31. díl): Osoblažsko 10:00 10 let s televizí Noe: Rejuvenation 10 11:05 Elektronická kazatelna 11:30 Tesařův Hoblík, Hoblíkův Tesař 11:45 Bible pro nejmenší: Balaam 11:50 Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Mše svatá z kaple Telepace [L] 12:50 Slovenští redemptoristé v Rumunsku 13:05 Žamboši na Dostavníku 2012: Folková pohlednice z Mohelnického dostavníku 2012 13:40 Příběhy odvahy a víry: Otec a syn (12. díl): A Bůh řekl Abrahámovi... 14:05 Jezuitské redukce v Paraguayi 14:25 Noční univerzita: PhDr. Tomáš Sedláček – Ekonomie dobra a zla 16:00 V souvislostech (151. díl) 16:20 Velehradská zastavení (1. díl): Díl 1. – Unionistické kongresy 16:30 Putování modrou planetou: Írán 17:15 VideoJournal české vědy 17:35 Ars Vaticana (30. díl) 17:45 Zachraňme kostely (3. díl): Kostel Nalezení sv. Kříže a kaple sv. Anny v Pelhřimově 18:10 Vezmi a čti: Září 2016 [P] 18:25 Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk 18:30 Bible pro nejmenší: Poslední večere 18:35 Pražská Loreta 19:00 Vatican magazine (875. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] 19:30 Terra Santa News: 14. 9. 2016 20:00 Dům nejen ze skla (18. díl) [L] 21:05 Řím, hlavní město víry (3. díl): Žebravé řady – Panna Maria ve studni a katarská hereze 21:35 ARTBITR – Kulturní magazín (23. díl): S Filmovým festivalem Fakulty informatiky [P] 21:50 Noční univerzita: P. Bogdan Stepien – Z mých soudů ti vezjde světlo 22:55 Vatican magazine (875. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 23:30 Kulatý stůl: Smíření mezi národy 1:00 Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 20. 9. 2016

6:05 Přijďte večer k nám...: Z hotelu Olšanka v Praze 7:40 V souvislostech (151. díl) 8:00 Pod lampou 10:00 Poselství svatých: Bernadette Soubirousová 10:15 Vatican magazine (875. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 10:45 Cesta k andělům (103. díl): P. Vojtěch Kodet, Th.D., OCarm. 11:45 Bible pro nejmenší: Poslední večere 11:50 Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Post Scriptum [P] 12:20 Vezmi a čti: Září 2016 12:35 Mezi pražci (50. díl): Září 2016 13:20 Ars Vaticana (30. díl) 13:35 V pohorách po horách (31. díl): Osoblažsko 13:45 Vít Kašpařík, koncovyky, fujarky, grumle a jiné hudební nástroje 14:10 BET LECHEM – vnitřní domov (40. díl): Jiří Dušek – Šest čísel, která tvoří vesmír 14:25 Kulatý stůl: Smíření mezi národy 16:00 Milosrdenství a svatost: Lagiewniki 16:20 Bol som mimo: Peter Vician 17:25 Bělorusko – Květ mezi trny 18:00 Noeland (54. díl) 18:25 Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk 18:30 Bible pro nejmenší: Ježíšovo vzkříšení 18:40 Hermie a přátelé: Dát, nebo brát? 19:10 Tajemství skla 19:20 Tesařův Hoblík, Hoblíkův Tesař 19:30 Zpravodajské Noeviny: 20. 9. 2016 [P] 20:00 Buon giorno s Františkem [L] 21:05 Můj Bůh a Walter: Trojediný Bůh 21:25 Zpravodajské Noeviny: 20. 9. 2016 21:45 Post Scriptum 22:00 Cvrlikání (21. díl): Hukl 23:05 Terra Santa News: 14. 9. 2016 23:30 Ceferino Jiménez Malla – Cikán v nebi 0:05 Noční univerzita: P. Bogdan Stepien – Z mých soudů ti vezjde světlo 1:05 Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 21. 9. 2016

6:05 Zpravodajské Noeviny: 20. 9. 2016 6:25 Hrdinové víry (5. díl): Matka Vojtěcha 7:25 Vatican magazine (875. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 7:55 Noční univerzita: PhDr. Tomáš Sedláček – Ekonomie dobra a zla 9:25 Ars Vaticana (30. díl) 9:40 Přímý přenos generální audience papeže [L] 11:00 Harfa Noemova 11:25 Historie sklářství v Karolince 11:45 Bible pro nejmenší: Ježíšovo vzkříšení 11:50 Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Mše svatá z kaple Telepace [L] 12:50 Řím, hlavní město víry (3. díl): Žebravé řady – Panna Maria ve studni a katarská hereze 13:25 Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem, Žeň objevů 2015, 1. díl 14:05 ARTBITR –

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

Kulturní magazín (23. díl): S Filmovým festivalem Fakulty informatiky 14:15 Sakartvelo: Země pod Kavkazem 15:10 Poselství svatých: Bernadette Soubirousová 15:20 Vezmi a čti: Září 2016 15:35 Zpravodajské Noeviny: 20. 9. 2016 16:00 Zachraňme kostely (3. díl): Kostel Nalezení sv. Kříže a kaple sv. Anny v Pelhřimově 16:20 Cvrlikání (21. díl): Hukl 17:25 Světec dvou národů 18:00 Můj Bůh a Walter: Víra a věda 18:15 Se salesiány na jihu Madagaskaru: FADY – Po stopách náboženské tradice malgašského národa 18:30 Bible pro nejmenší: Soslání Ducha Svatého 18:35 Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk 18:40 Zambijský Bambo 19:05 Příběhy odvahy a víry: Otec a syn (12. díl): A Bůh řekl Abrahámovi... 19:30 Terra Santa News: 21. 9. 2016 [P] 20:00 Adorace [L] 21:05 Léta letí k andělům (58. díl): Jana Dominika Bohušová – dominikánka 21:25 Noční univerzita: Jeff Scaldwell – Před jeho tvářmi budeme žít [P] 22:35 Generální audience Svatého otce 23:05 Pojďte s námi... 0:10 Missio magazin: Září 2016 1:10 Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 22. 9. 2016

6:05 Léta letí k andělům (58. díl): Jana Dominika Bohušová – dominikánka 6:25 Putování modrou planetou: Írán 7:10 Terra Santa News: 21. 9. 2016 7:35 Outdoor Films s Martinou Prášilovou a Tomášem Malinou (51. díl): Windsurfing je (pro nás) životní styl 9:05 Milosrdenství a svatost: Lagiewniki 9:25 Tesařův Hoblík, Hoblíkův Tesař 9:35 Bělorusko – Květ mezi trny 10:10 Kulatý stůl: Smíření mezi národy 11:45 Bible pro nejmenší: Soslání Ducha Svatého 11:50 Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Post Scriptum [P] 12:20 Přijďte večer k nám...: Z hotelu Olšanka v Praze 13:55 Generální audience Svatého otce 14:25 Dům nejen ze skla (18. díl) 15:30 Muzikanti, hrajte 16:05 Zpravodajské Noeviny: 20. 9. 2016 16:25 V pohorách po horách (31. díl): Osoblažsko 16:35 Vatican magazine (875. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 17:05 Hadath Baalbek 17:30 Tajemství skla 17:40 Poselství svatých: Bernadette Soubirousová 17:55 Hermie a přátelé: Dát, nebo brát? 18:25 Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk 18:30 Bible pro nejmenší: Země zaslíbená 18:35 Cesta k andělům (103. díl): P. Vojtěch Kodet, Th.D., OCarm. 19:30 Zpravodajské Noeviny: 22. 9. 2016 [P] 20:00 U VÁS aneb Festivalové kukátko (9. díl): Kunovice 21:05 Putování po evropských kláštřích: Klášter trapistek v Bocholt, Belgie 21:40 Zpravodajské Noeviny: 22. 9. 2016 22:05 Pod lampou [P] 0:10 Zpravodajské Noeviny: 22. 9. 2016 0:30 Kibeho: Mariánské poutní místo v Africe 1:20 Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 23. 9. 2016

6:05 Zpravodajské Noeviny: 22. 9. 2016 6:25 Zachraňme kostely (3. díl): Kostel Nalezení sv. Kříže a kaple sv. Anny v Pelhřimově 6:45 Bol som mimo: Mikuláš Lipták 7:50 Příběhy odvahy a víry: Otec a syn (12. díl): A Bůh řekl Abrahámovi... 8:15 U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře (123. díl): Zpěváček – Děti a píseň 2016 9:40 Vezmi a čti: Září 2016 10:00 ARTBITR – Kulturní magazín (23. díl): S Filmovým festivalem Fakulty informatiky 10:10 Řím, hlavní město víry (3. díl): Žebravé řady – Panna Maria ve studni a katarská hereze 10:40 Noční univerzita: Jeff Scaldwell – Před jeho tvářmi budeme žít 11:45 Bible pro nejmenší: Země zaslíbená 11:50 Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Mše svatá z kaple Telepace [L] 12:50 Léta letí k andělům (58. díl): Jana Dominika Bohušová – dominikánka

13:10 Harfa Noemova 13:40 Putování modrou planetou: Írán 14:30 Jak potkávat svět (44. díl): S Vladimírem Mertou 16:00 Zpravodajské Noeviny: 22. 9. 2016 16:20 Žamboši na Dostavníku 2012: Folková pohlednice z Mohelnického dostavníku 2012 16:55 Buon giorno s Františkem 18:00 Most milosrdenství 18:30 Bible pro nejmenší: Samson 18:35 Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk 18:40 Můj Bůh a Walter: Víra a věda 18:55 Pan profesor 19:15 Putování po evropských kláštřích: Klášter trapistek v Bocholt, Belgie 20:00 Kulatý stůl: Antiklerikalismus v české kultuře [L] 21:45 ARTBITR – Kulturní magazín (23. díl): S Filmovým festivalem Fakulty informatiky 22:00 Cesta k andělům (103. díl): P. Vojtěch Kodet, Th.D., OCarm. 23:00 Na hranici pekla: Pronásledování křesťanů v Iráku 23:30 Historie českých hospiců aneb První hospic v Čechách 23:50 V pohorách po horách (31. díl): Osoblažsko 0:05 Cestujeme regionem Záhorie 1:05 Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 24. 9. 2016

6:05 Elektronická kazatelna 6:30 Poselství svatých: Bernadette Soubirousová 6:40 Cestujeme regionem Záhorie 7:40 Zambie: Oratoř, naděje pro mladé 8:00 Buon giorno s Františkem 9:00 Hermie a přátelé: Dát, nebo brát? 9:30 Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk 9:35 Noeland (54. díl) 10:00 Dům nejen ze skla (18. díl) 11:00 Můj Bůh a Walter: Víra a věda 11:15 Léta letí k andělům (58. díl): Jana Dominika Bohušová – dominikánka 11:35 Zachraňme kostely (3. díl): Kostel Nalezení sv. Kříže a kaple sv. Anny v Pelhřimově 12:00 Polední modlitba Sv. otce Františka 12:15 Post Scriptum [P] 12:25 Pod lampou 13:25 Vatican magazine (875. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 15:00 U VÁS aneb Festivalové kukátko (9. díl): Kunovice 16:05 Zpravodajské Noeviny: 22. 9. 2016 16:25 Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem, Žeň objevů 2015, 1. díl 17:05 Milosrdenství a svatost: Lagiewniki 17:25 Terra Santa News: 21. 9. 2016 17:45 Tesařův Hoblík, Hoblíkův Tesař 18:00 Příběhy odvahy a víry: Akademik Boris Rauschenbach (13. díl): Žiji na sklonku století 18:30 Bible pro nejmenší: Samson 18:35 Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk 18:40 Muzikanti, hrajte 19:15 Vezmi a čti: Září 2016 19:30 V souvislostech (152. díl) [P] 20:00 Outdoor Films s Martem Eslemem (52. díl): Procestoval jsem 88 zemí světa [P] 21:35 Harfa Noemova [P] 22:05 V pohorách po horách (31. díl): Osoblažsko [P] 22:15 Post Scriptum 22:30 Noční univerzita: PhDr. Tomáš Sedláček – Ekonomie dobra a zla 0:05 Žamboši na Dostavníku 2012: Folková pohlednice z Mohelnického dostavníku 2012 0:35 Bělorusko – Květ mezi trny 1:05 Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 25. 9. 2016

6:15 Most milosrdenství 6:45 750 let Svinova 7:25 U VÁS aneb Festivalové kukátko (9. díl): Kunovice 8:25 Bělorusko – Květ mezi trny 9:00 Putování modrou planetou: Írán 9:45 ARTBITR – Kulturní magazín (23. díl): S Filmovým festivalem Fakulty informatiky 10:00 Milosrdenství a svatost: Lagiewniki 10:30 Mše svatá ze Šternberka [L] 12:00 Polední modlitba Sv. otce Františka [L] 12:20 V souvislostech (152. díl) 12:40 Zpravodajský souhrn uplynulého týdne: Zpravodajské Noeviny a Terra Santa News 13:25 Outdoor Films s Martem Eslemem (52. díl): Procestoval jsem 88 zemí světa 15:00 Muzikanti, hrajte [P] 15:30 Smířící kříž 16:00 Noční univerzita: Jeff Scaldwell – Před jeho tvářmi budeme žít 17:10 Skryté poklady: Olga 17:40 Můj Bůh a Walter: Víra a věda 18:00 Noeland (55. díl) 18:25 Hermie a jeho přátelé: Milo, bezbožná kudlanka nábožná 19:00 Léta letí k andělům (58. díl): Jana Dominika Bohušová – dominikánka 19:20 Poselství svatých: Papež Jan XXIII. 19:30 Historie sklářství v Karolince 20:00 Sešli se, aby pomohli... (2016): Benefiční koncert Charity Ostrava [P] 22:00 V souvislostech (152. díl) 22:20 Buon giorno s Františkem 23:20 Polední modlitba Sv. otce Františka 23:35 Dům nejen ze skla (18. díl) 0:40 Zpravodajský souhrn uplynulého týdne: Zpravodajské Noeviny a Terra Santa News 1:20 Noční repríza dopoledních pořadů.

Zveme Vás do **VEČEŘADLA MKH v kostele Nejsvětější Trojice ve Zdouňkách v neděli 2. října 2016 v 15 hodin**. Scházíme se zde již sedmáctý rok. Tomuto večeřadlu bude předsedat P. Mgr. Jiří Polásek ze Zašové. Na programu je adorace, rozjímavý růženec, čtení z „modré knihy“, promluva, zasvěcení Panně Marii. Večeřadlo bude zakončeno mší svatou.

**STAROSLOVENSKÁ MŠE SVATÁ
PODLE TRADIČNÍHO ŘÍMSKÉHO RITU
PŘI NÁRODNÍ SVATOVÁCLAVSKÉ POUTI
DO STARÉ BOLESLAVI**

**Svátek sv. Václava, středa 28. září 2016 od 12.00 hod.
v bazilice sv. Václava ve Staré Boleslavi u oltáře na místě
mučednické smrti v severní lodi baziliky**

Mše svatá začne po skončení mše svaté na náměstí, resp. po přenesení lebky sv. Václava do krypty baziliky. **Celebruje P. Jakub Václav Zentner FSSP.**

Před mší svatou je možno se připojit ke společnému putování, které začne v 11.15 hod. před zámekem v Brandýse nad Labem a povede po mostě přes Labe do staroboleslavské baziliky sv. Václava. Po mši svaté bude možnost přijmout novokněžské požehnání a uctít ostatky sv. Václava v kryptě svatováclavské baziliky. Ve 14 hod. je modlitba za národ v bazilice Nanebevzetí Panny Marie.

Kláster dominikánů v Olomouci nabízí UBYTOVÁNÍ STUDENTŮM – MUŽŮM. Informace na tel. číslo 608 755 638, e-mail: j.palasek@tiscali.cz.

Servi della Sofferenza společně zvou na **VÝROČNÍ OSLAVU PAMÁTKY SV. PIA Z PIETRELCINY**
V sobotu 24. září 2016 od 9.30 hodin, Brno, Petrov 2

Program: videokonference s donem Vincenzem Caronem (kterého jako svého duchovního syna osobně vedl P. Pio) • adorace • příležitost ke svátosti smíření • občerstvení • prezentace pouti do Říma při příležitosti přivezení ostatků sv. Pia z Pietrelciny • mše svatá.

Kontakt:
spol.o.pia@gmail.com

Srdčně zveme na **DUCHOVNÍ CVIČENÍ S P. GEORGE M, INDICKÝM KNĚZEM Z KONGREGACE VINCENTINŮ**, nástupcem P. Billa a P. Anthonyho – **Hrotovice u Třebíče, 10. – 15. října 2016.**

Začátek v pondělí večer, ukončení v sobotu po poledni.

Kontakt:
tel. 606 627 636, e-mail: anthony2010@seznam.cz.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

17. – 24. ZÁŘÍ 2016

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 18. 9.		PO 19. 9.		ÚT 20. 9.		ST 21. 9.		ČT 22. 9.		PÁ 23. 9.		SO 24. 9.			
Antifona	812	912	826	928	1692	1907	1673	1892	873	978	1722	1941	1666	1883		
Žalm	783	881	783	881	786	884	786	884	783	881	783	881	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	812	913	827	928	1693	1907	1673	1893	873	978	1723	1941	1666	1883		
Antifony	813	914	828	929	843	946	1674	1893	874	979	890	997	906	1014		
Žalmy	813	914	828	930	843	946	813	914	874	980	890	997	906	1014		
Krátké čtení a zpěv	816	917	831	933	1693	1908	1674	1894	877	983	1724	1942	1668	1885		
Antifona k Zach. kantiku	717	809	831	933	1694	1908	1522	1715	877	983	1724	1943	1669	1886		
Prosby	817	917	831	933	1694	1908	1675	1894	878	983	1724	1943	1655	1886		
Závěrečná modlitba	717	809	1521	1713	1522	1714	1522	1715	878	984	1726	1717	1656	1888		
Modlitba během dne:																
Hymnus	817	918	832	934	848	952	792	890	879	984	895	1002	910	1019		
Antifony	818	919	833	935	848	952	863	968	879	985	895	1003	910	1019		
Žalmy	818	919	833	935	849	953	863	968	879	985	895	1003	911	1019		
Krátké čtení	820	921	835	937	851	955	1676	1895	882	988	898	1005	913	1022		
Závěrečná modlitba	717	809	835	938	851	955	1522	1715	882	988	898	1006	913	1022		
Nešpory:																
	SO 17. 9.															
Hymnus	807	907	821	922	837	939	1698	1913	1685	1715	883	989	1727	1946	915	1024
Antifony	808	908	822	923	838	940	853	957	1678	1897	884	990	900	1008	916	1025
Žalmy	808	908	823	924	838	940	853	957	1678	1897	884	990	901	1008	916	1025
Kr. čtení a zpěv	810	911	825	926	840	943	1701	1916	1680	1900	887	994	1730	1949	918	1027
Ant. ke kant. P. M.	716	808	717	809	840	943	1701	1916	1523	1716	887	994	1731	1950	718	810
Prosby	811	911	826	927	841	944	1702	1917	1681	1900	888	994	1731	1950	918	1028
Záv. modlitba	717	809	717	809	1521	1713	1522	1714	1522	1715	888	995	1726	1717	718	810
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Liturgická čtení

Neděle 18. 9. – 25. neděle v mezidobí

1. čt.: Am 8,4–7
Ž 113(112),1–2.4–6.7–8
Odp.: srov. 1a+7b (*Chvalte Hospodina, který povyšuje chudého. Nebo: Aleluja.*)
2. čt.: 1 Tim 2,1–8
Ev.: Lk 16,1–13

Pondělí 19. 9. – nezávazná památka sv. Januária

1. čt.: Př 3,27–35
Ž 15(14),2–3ab.3cd–4ab.5
Odp.: srov. 1b (*Spravedlivý bude, Pane, přebývat na tvé svaté hoře.*)
Ev.: Lk 8,16–18

Úterý 20. 9. – památka sv. Ondřeje Kim Taegona, Pavla Chong Hasanga a druhů (v litoměřické diecézi: svátek Výročí posvěcení katedrály)

1. čt.: Př 21,1–6.10–13
Ž 119(118),1.27.30.34.35.44
Odp.: 35a (*Voď mě po stezce svých předpisů, Hospodine!*)
Ev.: Lk 8,19–21

Středa 21. 9. – svátek sv. Matouše

1. čt.: Ef 4,1–7.11–13
Ž 19(18),2–3.4–5
Odp.: Řím 10,18b (*Všude na zemi pronikl jejich hlas.*)
Ev.: Mt 9,9–13

Čtvrtek 22. 9. – ferie

1. čt.: Kaz 1,2–11
Ž 90(89),3–4.5–6.12–13.14+17ab
Odp.: 1 (*Pane, tys nám býval útočištěm od pokolení do pokolení.*)
Ev.: Lk 9,7–9

Pátek 23. 9. – památka sv. Pia z Pietrelciny

1. čt.: Kaz 3,1–11
Ž 144(143),1a+2abc.3–4
Odp.: 1a (*Veleben buď Hospodin, má Skála.*)
Ev.: Lk 9,18–22

Sobota 24. 9. – nezávazná sobotní památka Panny Marie

1. čt.: Kaz 11,9–12.8
Ž 90(89),3–4.5–6.12–13.14+17ab
Odp.: 1 (*Pane, tys nám býval útočištěm od pokolení do pokolení!*)
Ev.: Lk 9,43b–45

KALENDÁŘE NA ROK 2017 (Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ)

DĚDICTVÍ OTCŮ

Texty Marie Steinbauerová • Fotografie Vojtěch Kodet, Marek Wollner, Pavel Zuchnický, Lenka Kluková

Týdenní stolní kalendář s církevním a občanským kalendářem na rok 2017. Obsahuje fotografie sakrálních staveb ČR s popisem.

Karmelitánské nakladatelství • Kroužková vazba, 240x135 mm, 69 Kč

FATIMA 1917-2017 • 100 LET ZJEVENÍ MATKY BOŽÍ

Čtrnáctidenní stolní kalendář na rok 2017 s církevním a občanským kalendářem.

Sypták • Kroužková vazba, 230x138 mm, 59 Kč

MALÁ POSELSTVÍ VOJTĚCHA KODETA

Texty Vojtěch Kodet • Fotografie Vojtěch Kodet, Ignác Mucha, Pavel Kindermann, Jolana Ryšavá, Jan Lukáš

Týdenní stolní kalendář s církevním a občanským kalendářem na rok 2017.

Karmelitánské nakladatelství • Kroužková vazba, 240x135 mm, 69 Kč

POUTNÍ MÍSTA

Týdenní stolní kalendář s církevním a občanským kalendářem na rok 2017.

Sypták • Kroužková vazba, 230x138 mm, 59 Kč

Z TVÉHO MILOSRDENSTVÍ SE BUDU RADOVAT

Fotografie Jan Sypták, Blažena Syptáková, Petr Sypták, Klára Syptáková

Týdenní stolní kalendář s církevním a občanským kalendářem na rok 2017.

Sypták • Kroužková vazba, 230x138 mm, 59 Kč

KALENDÁŘ S TEXTY MAXE KAŠPARŮ

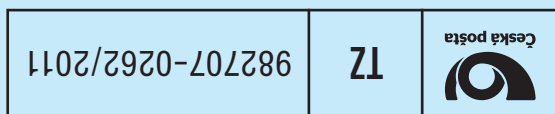
Týdenní stolní kalendář na rok 2017 s informacemi Radia Proglas.

Cesta • Kroužková vazba, 230x160 mm, 59 Kč

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské, spolku. Vydává Matice cyrilometodějská, spolku. Dolní nám. 24, Olomouc – IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Děhner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kmrl. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznámena to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc I; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávky týdeníku: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431; www.maticecm.cz; inzerce: knihy@maticecm.cz). Registrační značka MK ČR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzgorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.